

Oorsprong en eigenschappen

Benaming

Wetenschappelijke naam:	Bryonia alba
Nederlandse naam:	Witte Heggerank
Engelse naam:	White Bryony
Familie:	Cucurbitaceae
Afkorting:	Bry.

Naamsverklaring

Bryo = ik klim, ik spruit, ik groei snel;
alba = wit

Verspreiding

Van Nederland en België tot midden en Zuid Europa (waar ze als sierplant voorkomt). De soort Bryonia komt in heel Eurazië voor. Ze groeien bij voorkeur in bosachtige omgeving, heggen e.d. De bryonia alba vooral in heggen.

Plantbeschrijving

Een slingerplant die tot de komkommerachtigen behoort. De Bryonia alba slingerd 2 - 4 meter hoog, iets minder hoog dan de zeer verwante Bryonia dioica welke ook in België en Nederland voorkomt. Deze laatste plant heeft geelachtige witte bloempjes en versrode bessen, de Bryonia alba heeft helder witte bloempjes en zwarte bessen. Ze heeft ruwharige vijflobbige bladeren en bloeit vanaf juni tot augustus.

De Bryonia alba is de enige in de familie die éénhuizig is. Dit wil zeggen dat de plant de mannelijke en vrouwelijke bloemen op één plant heeft. Ze heeft een bietachtige wortelknol van waaruit ze elk voorjaar weer opschiet.

Gebruikte delen

Tinctuur van de wortel voor de bloei.

Actieve Stoffen

Ons niet bekend

Kruidkundig gebruik

De gehele plant. Alle delen zijn giftig. In de kruidengeneeskunde wordt de plant gebruikt bij acute reumatische klachten en bij ontstekingen van de slijmvliezen. Daarnaast bij gangreen,

en zweren.

Bij vergiftiging melk laten drinken en deskundige hulp roepen.

Homeopathisch geneesmiddelbeeld

Geneesmiddelproef

- o Hahnemann; 7 proefpersonen, potentie en methode niet bekend.
- o Een proef uit 1844 in Oostenrijk; 19 proefpersonen, een oplopende dosis van de tinctuur van de wortel, een oplopende dosis C1, C8 aflopend naar C1 (in deze proef zijn ook de symptomen van Bryonia dioica opgenomen)
- o Metzger & Pirtkien, 1957-58; 47 proefpersonen; c1, c3, c4, c6; 3x maal daags 5 druppels gedurende de eerste week, drie maal daags 10 druppels gedurende de tweede week, drie maal daags 15 druppels gedurende de derde week.

Geneesmiddelbeeld

Aanleg

In gezonde doen is de Bryoniaperson een nuchter, aards, zakelijk type, die niets met zweverige zaken van doen heeft. Hij komt naar de homeopaat omdat hij een praktisch probleem heeft. Emotie en gevoel zijn woorden die niet echt in zijn woordenboek voorkomen. Het is moeilijk om hem langer dan een paar minuten over zijn karakter te laten praten: daar raakte niks aan, ik kom voor mijn hoofdpijn! Niet zeuren, gewoon werken, is zijn levensmotto. Je kunt zijn aanleg in één woord samenvatten: droog.

Causa

Een causa is een (diepere) oorzaak van pathologie. Een causa komt nooit toevallig op ons af. Het komt op een bepaalde aanleg en gevoeligheid af. Zoals een bacterie afkomt op een verminderde weerstand.

Wat de Bryonia-mens onderuit haalt en verergert is sociale beweging. En dat in de breedste zin van het woord. Waarom zou dat zo zijn? Met welke aanleg en gevoeligheid zou dat te maken hebben?

Bewegen is in het Latijn: movere. Daar is ook het woord emotie van afgeleid: emovere = naar buiten bewegen. Je spreekt van een emotie als een gevoel naar buiten komt.

De Bryonia-patiënt heeft moeite met die beweging naar buiten, er is weinig tot geen emotie aan hem te zien. En dat probeert hij zo te houden...

Hij wil vooral niet dat er iets van een mogelijk aanwezig gevoel in beweging, naar buiten komt. Vithoulkas spreekt zelfs van een notionele droogte: als er al emoties zijn, dan zijn ze volledig opgedroogd.

De tegenpool van droogte is vocht, water; water is het symbool voor onze emoties.

In het repertorium staan 176 rubrieken van Bryonia die iets met beweging te maken hebben.

Hoewel we soms een verbetering door beweging tegen komen, gaat het bij meer dan 90 % van de gevallen om verergeringen door beweging. Met recht kunnen we de verergering door beweging dus de belangrijkste keynote van Bryonia noemen. Op emotioneel gebied is dat dus de verergering door confrontatie met emoties. Hieronder een selectie uit de 176 rubrieken waaruit je kunt zien dat de verergering door beweging in het hele organisme is terug te vinden. Lees de lijst eens door en kijk eens of je begrijpt wat er met alle rubrieken bedoeld wordt.

MIND - CONFUSION of mind - motion, from

MIND - FEAR - motion, of

VERTIGO - MOTION - agg.

VERTIGO - MOTION - head; of - agg. - rapid motion

VERTIGO - MOTION - slight motion - agg.

HEAD - CONSTRICTION - motion - agg.

HEAD - MOTION - body; of - agg.

HEAD - PAIN - morning - bed agg.; in - motion agg.; beginning of

HEAD - PAIN - motion - eyes; of - agg.

EYE - MOTION - agg.

FACE - CHEWING motion of the jaw

TEETH - MOTION - agg.

STOMACH - PAIN - motion - agg.

STOMACH - STONE; sensation of a - motion agg.

STOMACH - VOMITING - motion agg.

ABDOMEN - MOTION - agg.

ABDOMEN - PAIN - Liver - motion - agg.

RECTUM - DIARRHEA - motion - agg.

RECTUM - INVOLUNTARY stool - motion - agg.

STOOL - MOTION agg.

BLADDER - URINATION - involuntary - motion - agg.

FEMALE GENITALIA/SEX - MENSES - motion - agg.

FEMALE GENITALIA/SEX - PAIN - Ovaries - motion - agg.

FEMALE GENITALIA/SEX - PAIN - Uterus - motion agg.

RESPIRATION - DIFFICULT - motion - agg.

COUGH - MOTION - agg.

CHEST - PAIN - motion - agg.

CHEST - PALPITATION of heart - motion - arms; of - agg.

BACK - PAIN - motion - agg.

BACK - PAIN - Cervical region - motion - head; of - agg.

BACK - TENSION - Cervical region - motion - on

EXTREMITIES - MOTION - agg. - Lower limbs + Upper limbs

EXTREMITIES - STIFFNESS - Knee - motion

EXTREMITIES - TENSION - Ankles - motion - agg.

CHILL - MOTION - agg.

FEVER - MOTION - quiet in any stage; wants to be

GENERALS - MOTION - affected part; of - agg.

GENERALS - MOTION - aversion to

GENERALS - MOTION - eyes; of - agg.

GENERALS - PULSE - frequent - motion agg.

GENERALS - WEAKNESS - motion - from

Als je een patiënt hebt die zo 'n moeite heeft met- en zo 'n angst heeft van bewegen en waarbij je het gevoel hebt dat emoties totaal afwezig zijn, dan probeer je natuurlijk te begrijpen hoe dat komt. Misschien ligt het antwoord besloten in de volgende rubrieken die ook aangeven waardoor bij een Bryonia-patiënt pathologie ontstaat.

MIND - AILMENTS FROM - violence

MIND - AILMENTS FROM - scorned; being (verachting, minachting)

MIND - AILMENTS FROM - position; loss of

MIND - AILMENTS FROM - mortification

MIND - AILMENTS FROM - indignation

MIND - AILMENTS FROM - grief

MIND - AILMENTS FROM - fright

MIND - AILMENTS FROM - excitement - emotional

MIND - AILMENTS FROM - disappointment

MIND - AILMENTS FROM - bad news

MIND - AILMENTS FROM - anticipation

MIND - AILMENTS FROM - anger - silent grief; with

Je kunt nu twee kanten opmedeneren:

- o Wanneer de Bryonia-patiënt geconfronteerd wordt met bovenstaande zaken (geweld, angst, kwetsing, verdriet, teleurstelling), dan zijn dat zaken die zijn emoties proberen te raken en dat wil hij juist niet; hij zal (onbewust) proberen het gevoel er onder te houden. Dat kun je niet te lang ongestraft volhouden, vroeg of laat zal het tot klachten leiden.
- o Of: hij heeft blijkbaar ooit dingen meegemaakt (geweld, verdriet etc.) waardoor hij nu gevoeliger is geworden voor deze zaken.

Gelukkig hoeven we niet te kiezen tussen deze twee want ze liggen in elkaars verlengde: de Bryoniapatiënt heeft wellicht ooit dit soort ervaringen meegemaakt en (waarschijnlijk omdat ze te veel pijn deden) onbewust besloten hebben de bijbehorende gevoelens niet toe te laten. Hij heeft gewoon dat stuk uitgeschakeld, zich zelf "droog" gelegd.

Misschien mag je alle ontstaanscausa en de verergering door beweging samenvatten in de zin: Bryonia is ooit op emotioneel niveau op zo 'n pijnlijke wijze te veel BEWOGEN dat er een overgevoeligheid voor iedere vorm van beweging (emotie) is ontstaan.

NB. Het is heel dikwijls zo dat je de oorzaak van een gevoeligheid niet in het leven van de patiënt zelf terug vindt. Het kan een patroon zijn dat al veel ouder is. Zo kunnen ouders iets hebben

meegemaakt waarop ze met een bepaalde houding of een bepaald gedrag gereageerd hebben. Dat patroon wordt vervolgens op een kind overgedragen, zodat dit een bepaalde manier van reageren heeft ALSOF het van alles heeft meegemaakt, terwijl daar in het eigen leven helemaal geen sprake van is....

Het waanbeeld

MIND - ANXIETY - future, about

(éénige 4-waardige in de rubriek en één van de drie 4-waardige symptomen van Bryonia)

MIND - DELUSIONS - home - away from home; he is

MIND - DELUSIONS - home - away from home; he is - must get there

MIND - DELUSIONS - faces, sees - closing eyes, on

MIND - DELUSIONS - injury - being injured; is

MIND - DELUSIONS - people - seeing people

MIND - DELUSIONS - poor; he is

MIND - DELUSIONS - pursued; he was - soldiers, by

MIND - DELUSIONS - soldiers - seeing

MIND - DELUSIONS - specters, ghosts, spirits - closing eyes, on

MIND - DELUSIONS - soldiers - cutting him down

MIND - DELUSIONS - beaten, he is being

MIND - DELUSIONS - strangers - control of; under

MIND - DELUSIONS - strange - land; as if in a strange

MIND - DELUSIONS - unfortunate, he is

MIND - FEAR - poverty, of

We hebben het bij de waanbeeld over een idee van waaruit iemand reageert. Je zegt iets heel gewoon tegen iemand en hij reageert alsof ie wordt aangevalen. Dat is een niet passende reactie want hij wérd helemaal niet aangevalen. Vanuit dat soort niet passende reacties kan zich pathologie ontwikkelen: spanning, hoge bloeddruk, hartpatologie, etc. Bij Bryonia kijken we naar al zijn reacties en proberen we die terug te voeren tot een beeld waarvan we kunnen zeggen: kijk, je reageert alsof.....

Als we dan de bovenstaande rubrieken van boven naar beneden doorlezen, ontstaat er een beeld van een situatie die veel van het Bryoniagedrag verklaart. Ga in je fantasie maar eens mee: Stel je voor: je bent een asielzoeker. In je eigen land word je achtervolgd en bedreigd. Misschien heb je één of meer afschuwelijke ervaringen meegemaakt. Uiteindelijk ben je gevlucht en nu ben ver van huis, in een vreemd land. Je bent arm, heb niets meer en het enige wat je wilt is terug naar huis.

Als dit je werkelijke situatie is heb je waarschijnlijk geen Bryonia nodig. Als je je gedraagt alsof je dit hebt meegemaakt maar in werkelijkheid er genoeg geld op je bankrekening, dan wordt het misschien wel eens tijd om Bryonia te nemen.

Tot zover wat er onder de oppervlakte van de Bryoniapathologie gebeurt. Het is dat gedeelte waar geen huisarts iets mee kan en ook een psychotherapeut waarschijnlijk moeite mee zal hebben.

Het acute beeld

Bryonia is een van de meest voorgeschreven acute middelen. Minder frequent wordt het voorgeschreven als een constitutiemiddel. Bryonia is een middel dat vooral de sereuze vliezen [= vliezen die organen omhullen] en de slijmvliezen aandoet: de pleura [= longvlies], de synoviale membranen [= slijmvliesbekleding] van de gewrichten, sereuze vliezen van de buikorganen, de hersenvliezen etc. Bryonia is ook een belangrijk middel voor verwonding en trauma met intens pijnlijke verrekkingen of breuken waarvan de pijn verergert door de minste beweging. Daarnaast kunnen bepaalde acute reumatische klachten goed op Bryonia reageren en, zoals altijd, alle andere klachten die in het Bryoniabeeld passen. De voornaamste kenmerken van dat Bryoniabeeld zullen we hieronder weergeven.

Verergering door beweging

Hier is al uitgebreid over gesproken. Het is het meest doorslaggevende kenmerk om Bryonia in een acute situatie voor te schrijven.

Nu zijn er natuurlijk heel wat meer middelen waarbij de klachten verergeren als de patiënt beweegt, maar bij de Bryonipatiënt is dit extreem: de hoofdpijn kan al erger worden bij het knipperen van de ogen. Zodra de patiënt 's morgens wakker wordt en gaat bewegen, het bed uit gaat, overeind komt of alleen het hoofd maar oplicht, krijgt hij pijn, wordt hij misselijk of moet hij met diarree naar de wc rennen. Hoe meer hij beweegt, hoe meer pijn.

De Bryonipatiënt wil daarom met (absolute) rust gelaten worden, stil op de rug liggen. Mensen om hem heen betekent dat hij moet antwoorden, moet reageren, moet bewegen.

Dat kost moeite, de pijn wordt er erger door en de patiënt raakt geïrriteerd. Het liefst ligt hij ook nog in het donker. Licht betekent schaduwen, bewegingen, accommodatie van de ogen en dat is voor Bryonia al te veel. Als de longen en de vliezen daaromheen ontstoken zijn, is er bij elke ademhaling een scherpe, stekende pijn en hij durft daarom niet diep in te ademen, hoewel hij het graag zou willen en ook nodig heeft. De ademhaling is daarom snel en ondiep. De zieke gaat op de pijnlijke lichaamsdelen liggen om zo de beweeglijkheid ervan (en dus de pijn) te beperken. Toch kan er bij erge pijn sprake zijn van een angstige rusteloosheid die hem dwingt te bewegen. Hij kan zich dan niet langer stil houden ondanks de pijn die dit met zich meebrengt.

Stekende pijnen

Alle pijnen, vooral die in de sereuze vliezen en in de gewrichten, hebben een scherp stekend karakter. Bij beweging kun je iemand plotseling een schreeuw kunnen geven van de onverwachte stekende pijn.

Droge slijmvliezen

Er is een buitengewone droogte van de slijmvliezen. Droge, barstende, bloedende lippen (kinderen zitten er voortdurend aan te plukken), droge mond en tong en een pijnlijk droge keel. Het rectum is droog en de ontlasting is droog, hard, alsof verbrand.

Dorst

Er is een hevige dorst, dag en nacht, met vooral een behoefte om met tussenpozen grote hoeveelheden te drinken. Daarna is de dorst dan een tijd gelest. Er is een verlangen naar koud water maar dat verergert de maagklachten. Maagklachten verbeteren door warm drinken maar daar heeft men juist een weerzin tegen. Wanneer de patiënt erg warm is en koud water drinkt, kunnen ook de hoest, de hoofdpijn en de reumatische klachten verergeren.

Beter door druk

Klachten verminderen door druk uit te oefenen op de pijnlijke plaatsen. Bij hoofdpijn zie je de patiënt tegen zijn hoofd duwen of een strakke doek om doen. Ook de verbetering door liggen op de pijnlijke zijde heeft te maken met de verbetering door druk. De maag is een uitzondering op deze regel, hier verergeren de klachten door druk en naraaking.

Trage ontwikkeling

Ook de snelheid waarmee klachten zich ontwikkelen dient als een eigenschap van een middel te worden gezien. Voor een acuut middel ontwikkelen Bryoniasymptomen zich betrekkelijk traag. Aconitum en Belladonna (middelen die vaker gebruikt worden in felle koude winters) ontwikkelen zich snel en heftig, terwijl de klachten die horen bij Bryonia (dat vaker voorkomt in een gematigd en vochtig klimaat) zich veel trager ontwikkelen.

Er zijn verscheidene dagen van voorbereiding op de eerste klachten. Al een tijdje voelt iemand zich niet goed, is moe en hongerig. Wil niet dat er tegen hem gesproken wordt, wil met rust gelaten worden en zich niet bewegen. Geleidelijk aan komt er pijn, op wisselende plaatsen optredend. Op het eind van de dag is de pijn continu aanwezig.

Of: na kouvatten ontwikkelt zich de eerste dagen een neusverkoudheid die geleidelijk overgaat in keelklachten om weer een aantal dagen later over te gaan in een bronchitis en tenslotte in een longontsteking. De achteruitgang is continu, zonder heftige schommelingen.

Opvallend is dat bij deze geleidelijke ontwikkeling er al een afkeer van bewegen is, vóórdat er sprake is van echte pijn.

Geïrriteerdheid

Patiënten kunnen erg geïrriteerd zijn tijdens hun ziekte. Kinderen lijken wat dat betreft veel op Chamomillakinderen: ze willen van alles maar wijzen het boos weer af (In tegenstelling tot Bryoniakinderen willen Chamomillakinderen als ze ziek zijn graag gedragen worden.)

De patiënt wil rust en stilte. Alles wat hem dwingt tot nadenken of tot een antwoord, kost hem moeite en irriteert hem. Bezoekers verergeren de klachten, tegenspraak al helemaal.

Boosheid, ergernis of irritatie kunnen ook de aanleiding zijn tot de klachten van Bryonia.

De klachten worden meestal - zoals in het tempo van Bryonia past - pas enkele dagen later zichtbaar.

Afwezigheid

Als er koorts aanwezig is (altijd remitterend of continu) dan wordt de patiënt duf, afwezig en traag. Het gezicht dat rood, heet en opgeblazen is, ziet er verwaasd, onintelligent, beneveld, alsof dronken uit. Het denken kost moeite. Deze toestand is het ergst na het slapen.

Bij hoge koorts kan de patiënt in een half bewusteloze toestand terecht komen en gaan ijlen. Dit gaat er in het algemeen rustig aan toe. Hij ijlt over zijn werk, denkt dat hij niet thuis is en wil naar huis. Er is verwarring en angst. Angst voor de dood, wanhoop met betrekking tot het herstel.

Bij deze geestelijke dufheid lijken alle zintuigen op een laag pitje te staan. Het reukvermogen neemt bijvoorbeeld af. Soms is er een opvallende en voortdurend kauwende beweging van de onderkaak.

Ontsteking sereuze vliezen

Bij de ontstekingsklachten van Bryonia zijn vooral de sereuze vliezen aangedaan. Deze vliezen vormen het "zakje" waarmee een orgaan in de lichaamsholte hangt. In organen zelf wordt meestal weinig pijn gevoeld, maar wanneer er weivliezen worden aangetast, meestal in het tweede stadium van ontsteking, ontstaan er vaak stekende pijnen.

Naast de sereuze vliezen zijn ook vaak de slijmvliezen van de luchtwegen aangedaan alsook gewrichtsbanden en gewrichtskapsels.

Verstoorde spijsvertering

Er doen zich vaak (ontstekingsachtige) maagklachten voor bij Bryoniapatiënten.

Zolang de patiënt bij deze klachten stil ligt gaat het goed, maar het hoofd hoeft maar opgelicht te worden en of hij wordt misselijk. Veel klachten verergeren na het eten: boeren, pijnlijke ademhaling, hoofdpijn, reumatische klachten.

Er is het gevoel dat alles als een blok op de maag blijft liggen, windrigheid en veel boeren.

Witte tong

Bij alle aandoeningen van de luchtwegen en bij de reumatische aandoeningen kan de tong dik wit beslagen zijn.

Erger door warmte

De klachten verergeren door warmte, warme kamers, warm weer na koude dagen. Het ijlen en de congestieve hoofdpijn worden erger in een warme kamer, door dekens, bij een warme kachel. De patiënt voelt zich beter in de koele lucht.

Kent: "Als je een kamer binnen komt en een kind aantreft dat ligt te ijlen, te draaien en te woelen en de moeder probeert het warm te houden in de kamer omdat zij het koud heeft, en je roept uit: "wat is het hier benauwd!", je doet het raam open en je ziet vervolgens dat het kind rustig in slaap valt, neem daar dan goede nota van."

Zo'n verbetering komt ergens vandaan. Van alle dingen die er aan een patiënt veranderen zou je de betekenis begrepen moeten hebben, voor je de kamer verlaat. Prent in je geheugen wat het was dat de verandering veroorzaakte."

De psorische reactie

Wat er met zo'n waanbeeld en gevoel gebeurt, is meestal dat je het niet wilt zien en niet wilt of kunt voelen. Je gaat dan als oplossing het moeilijke of pijnlijke gevoel op een of andere manier compenseren.

De compensatiemanier van Bryonia is: gevoel uitschakelen en keihard gaan werken en geld verdienen, zodat je misschien ooit terug kunt gaan naar je eigen land.... Zorg dat je zo nuchter mogelijk blijft en je door niets van de wijs laat brengen. Je wilt door niets of niemand gestoord worden.

Je enige doel is zo veel mogelijk geld verdienen om naar huis te kunnen terugkeren.

"Ik ben al mijn bezittingen kwijt en ik moet nu alleen nog maar aandacht besteden aan werken, werken en geld verdienen. Ik wil dus niet meer gestoord worden, ik heb geen tijd voor flauwekul als gevoelens en zo, laat me met dus rust!"

Zowel in je echte bewuste houding als in je delusions en je dromen komt deze compensatie bij Bryonia naar boven:

MIND - DELUSIONS - business - doing business; is

MIND - DELUSIONS - business - occupied about business

MIND - DELUSIONS - work - hard; is working

DREAMS - BUSINESS

MIND - TALKING - business, of

MIND - INDUSTRIOUS, mania for work

MIND - DISTURBED, averse to being

MIND - TACITURN

MIND - QUIET; wants to be (één van de 3 vierwaardige symptomen)

Deze compensatie is het begin van de pathologie. Doordat je teveel verkeerde energie stopt in de compensatie (in een vijand die helemaal niet bestreden hoeft te worden), ontstaan er migraines, reumatische klachten enzovoort. Al deze klachten kun je lezen in het geneesmiddelbeeld verderop. Omdat Bryonia niet alleen constitutioneel wordt gegeven maar ook (en vooral) een acuut middel is, zullen we nu eerst uitgebreid het acute beeld beschrijven. De bovenbeschreven achtergrond is dikwijls ook in het acute beeld te herkennen, bijvoorbeeld bij iemand die onrustig is tijdens de koorts omdat hij naar zijn werk wil.

Acuut

- * * Traag begin
- * * * **Pijn < (minste) beweging**
  - * Pijn < warmte
- * * * **> Liggen op de pijnlijke zijde**
- * * * **Dorst voor grote hoeveelheden**
  - * Dikwijls met grote tussenpozen
  - * Soms: droge mond & geen dorst
- * * * **Geïrriteerdheid; wil met rust gelaten worden**
  - * * Dufheid < inspanning, praten
  - * Lijkt anderen verantwoordelijk te houden voor zijn lijden
  - * Kinderen vragen om dingen die moeilijk te vinden zijn en gooien het dan onmiddellijk weg (Cham.)
  - * * Zegt: "breng me naar huis", terwijl hij al thuis is
- * * * **Praat over zaken**
  - * Een karakteristieke beweging van de mond waarbij de kaak snel naar voren en naar achteren beweegt
- * * * **Meningitis**
  - * Delirium [= bewustzijnsstoornis met hallucinaties en wanen ("ijlen")]
- * * * **Appendicitis**
  - * * Misschien is in wel 70% van de gevallen Bryonia aangewezen
  - * * < minste beweging, diep ademhalen
  - * De patiënt ligt op de rechterzij
  - * > koude toepassingen
  - * * Gastritis [= ontsteking maagslijmvlies]
  - * * Hepatitis [= leverontsteking]
    - * Geelzucht
    - * Pijn in leverstreek > liggen op de rechter zij
    - * Grote misselijkheid
  - * * Bronchitis
  - * * Pneumonie [= longontsteking]
    - * m.n. rechtszijdig
    - * ligt heel stil
    - * < overeind komen
    - * > druk; > liggen op de pijnlijke zijde
    - * < diep ademhalen: patiënt haalt oppervlakkig adem
    - * Hoest veroorzaakt pijn in borst of hoofd: de patiënt houdt zijn borst vast om dit op te vangen
    - * Sputum roestachtig of met rode spoortjes

Hepatitis

Hepatitis kent een A- en een B-variant, beide veroorzaakt door een virus. Hepatitis B kan veel ernstigere gevolgen hebben dan A. In principe maakt een dergelijk onderscheid voor de homeopathische behandeling niet uit (behalve wat het risico betreft): van belang is dat de symptomen zo veel mogelijk overeenkomen.

- * * Pleuritis [= borstvliesontsteking]
- * * Influenza [= griep]
  - * heftige pijn, < beweging
  - * erge hoofdpijn
  - * beslagen tong
  - * veel dorst
- * * Mastitis [= borstontsteking]
  - * Harde, pijnlijke, warme borst
  - * > warmte

Constitutioneel

Mind

* * * **Angst voor armoede**

- * * Angst gebrek te zullen krijgen

* * * **Angst voor de toekomst (= angst tekort te zullen krijgen)**

- * * Behoefte aan zekerheid

- * * Wanhoop over herstel

* * * **Materialistisch; gericht op bezit; denkt en praat alleen over zaken**

- * * Onveilig gevoel; teruggetrokken; geïsoleerd van sociaal contact

- * Hij zal tijdens het consult niet makkelijk emotionele problemen naar voren brengen, ook geen zorgen over financiën. Wellicht geeft hij aan dat hij snel geïrriteerd is en dat hij een hekel aan gezelschap heeft maar hij zal zich vooral blijven richten op zijn fysieke symptomen

* * * **Wil alleen gelaten worden, niet gestoord worden; geïrriteerd**

Generaliteiten

* * * < beweging

- * Kan rusteloos zijn bij ernstige pijn

* * * > druk

* * * > liggen op de pijnlijke zijde

* * * < 9 p.m.

* * * **Droogte van alle slijmvliezen (ook "emotionele droogte")**

- * * < warmte

- * > koude toepassingen
- uitgezonderd de maag die < koude toepassingen

- * * Traag ontwikkelende pathologie

- * Volgens Kent zien Bryoniatypes er vaak gezond en krachtig uit maar hebben ze een traag gestel, een traag hart, slechte doorbloeding met ophoping van bloed in de venen

De meest voorkomende fysieke chronische klachten betreffen hoofdpijn, ischias, artritis en constipatie. We moeten vooral voorschrijven op de karakteristieken van deze lichamelijke symptomen en de sterke modaliteiten die in het algemeen bij deze patiënten worden gevonden. De modaliteiten komen bij de meeste klachten steeds weer op hetzelfde neer:

- < beweging, drukte, gepraat, aandacht
- > rust, druk, liggen op de pijnlijke zijde

De patiënt probeert dus niets te doen (diep ademen bijv.) wat beweging, dus pijn, tot gevolg heeft.

Voeding

- * * Grote dorst naar grote hoeveelheden (met grote tussenpozen)

Duizeligheid

- * Gevoel door het bed te zakken

Hoofd

* * * **Pijn start boven het linkeroog, gaat naar het achterhoofd en dan naar de rest van het hoofd**

- * * Pijn < beweging (zelfs door bewegen van de ogen), schokken, aanraking, hoest
- > druk, vasthouden van het hoofd

Mond

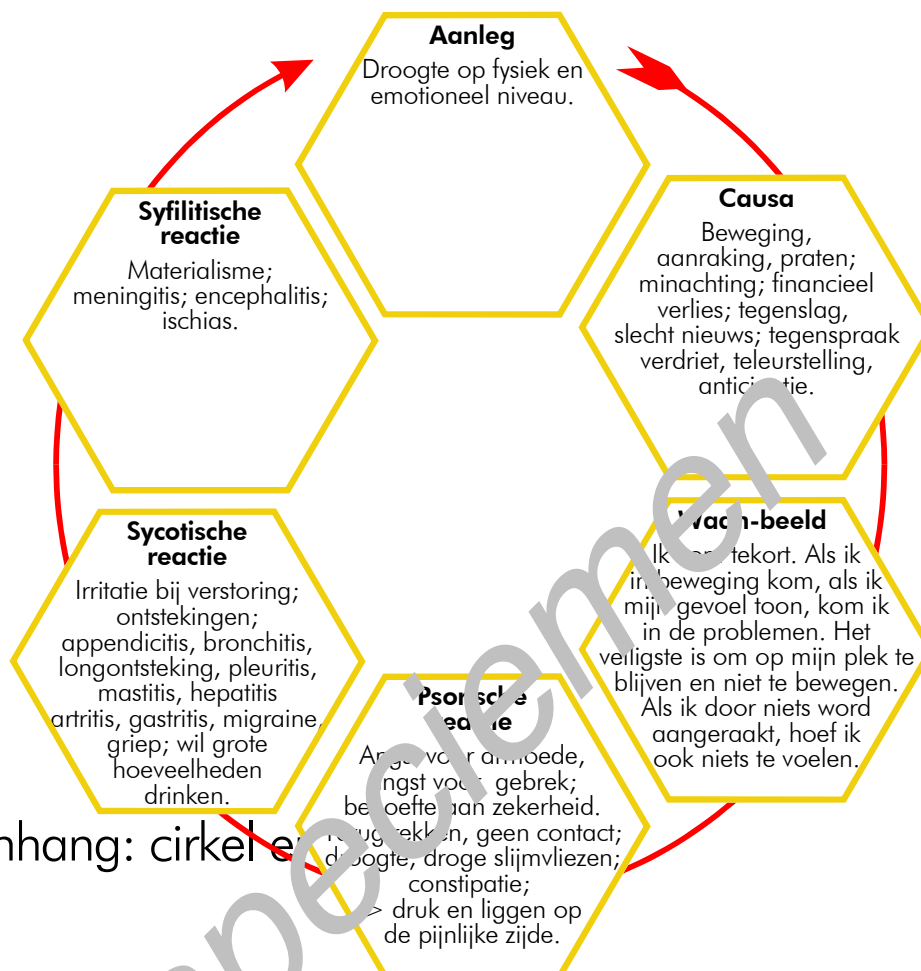
* Tong wit of bruin, m.n. in het centrum

Rectum

* * Rectum is droog; ontlasting droog, hard; constipatie

Extremititeiten

* Reumatische zwelling, ontsteking van gewrichten

Samenhang: cirkel

Vergelijkende Materia Medica

Relaties

- Complementair: Alum; Nat-m. (Bry. wordt wel het acute middel van Nat-m. genoemd); Rhus-t.; Sulph.
- Middelen die goed volgen: Acon; Alum; Berb; Hell; Merc; Mur-ac; Nux-v; Phyt; Sabad; Sil; Sulph.
- Onverenigbaar met: Calc.
- Geantidoteerd door: Acon; Alum; Chel; Clrm; Coff; Ferr; Mur-ac; Nux-v; Rhus-t; Seneg.
- Collateraal: Acon; Bell; Iod; Nux-v; Phos; Puls; Rhus-t; Sulph,

Hoe kan het dat Bryonia dikwijls het acute middel is voor een Natrium muriaticumpatiënt? Ze hebben iets gemeenschappelijks: in hun verleden zijn ze gekwetst of emotioneel verwond en ze hebben besloten dat ze zich daarom niet kwetsbaar meer opstellen. Natrium muriaticum is echter nog steeds heel gevoelig; probeert zich weliswaar achter een veilige dikke muur terug te trekken

maar dat lukt niet helemaal. Wel in het uiten van emoties, die weet Natrium muriaticum goed binnen te houden (ook dikwijls ten koste van migraine en andere klachten) maar niet wat betreft het binnenkomen van emoties. Ondanks de muur kan een verkeerde opmerking of een verdriet nog hard binnen komen.

Bryonia heeft een andere oplossing gezocht: die heeft zich zelf emotioneel droog gelegd. Emoties? Stel je niet aan! Gewoon wat harder werken...Want waar geen emoties zijn, kunnen ze ook niet geraakt worden.

Een acute ziekte ontstaat als poging om iets te doorbreken, meestal op een moment dat je over bepaalde grenzen heen bent gegaan. Dan zegt het lichaam: nu is het genoeg, ga jij maar even plat...

Je zou je kunnen voorstellen (het is nog een hypothese) dat een Natrium muriaticum op zich al een grens is overgegaan door (chronisch) een muur om zich heen te bouwen. Maar als hij binnen die constitutie nog eens te ver gaat en zijn emoties helemaal probeert te ontkennen, dan gaat dat lijken op een Bryoniatoestand. Op dat moment zou Bryonia de Natrium muriaticum patiënt te hulp kunnen schieten om hem weer terug in zijn gewone Natrium toestand te krijgen (en hopenlijk misschien toch iets beter)

Stellaria media kan soms gegeven worden als Bryonia niet werkt bij m.n. reumatische klachten, leverklachten, hoofdpijn

Vergelijk verder: Bell.; Nux-v.; Cham.; Chel.; Rhus-t.; Psor.; Calc.; Spig.; Sep.

Casuïstiek

Casus 1: longontsteking

Bryonia heeft een sterke verwantschap met de luchtwegen van neusverkoudheid tot longontsteking. In het begin van de vorige eeuw, vóór de tijd van de penicilline, werd het met succes toegepast in veel gevallen van rechtszijdige longontsteking (bij aanwezigheid van de overige Bryonia-symptomen). Margareth Tyler, een bekende homeopate uit die tijd, geeft daar in haar Homeopathic Drug Pictures een voorbeeld van. Tyler was werkzaam in een drugbezicht en succesvol homeopathisch ziekenhuis waar aan de lopende band longontstekingen werden behandeld.

Een zeevarende patiënt, 41 jaar oud, werd naar het ziekenhuis gestuurd met een pleuropneumonie, aan de rechterzijde, ademhaling 44 per minuut, gekleurd sputum. Zijn symptomen wezen op Bryonia door in 2000 M. werd gegeven. Op de tweede dag was de temperatuur met een graad gedaald op de derde dag (de vierde van zijn ziekte) was hij normaal met een lichte stijging 's avonds en daar was het afgelopen. Hij maakte een snel en ononderbroken herstel door.

Casus 2: een wereldwijde zoektocht naar het plantje om de hoek

Voor de aardigheid en als stimulans voor verdere studie zullen we hier dr. Compton Burnett aan het woord laten, een arts die vijftig redenen beschreef om homeopaat te worden (het boekje met deze titel is nog steeds te koop). Een van die redenen was Bryonia:

“ Toen ik nog een leek was, had ik een pleuritis aan de linker(!)kant en met behulp van de dorpsapotheker - en een halve karrenvracht vol pillen en poeders - kwam ik bijna te overlijden, zij het net niet helemaal. Vanaf die tijd had ik een dof, onprettig gevoel aan de linkerkant, waarvoor ik zeer veel bekende artsen in heel Europa bezocht, maar niemand kon mij helpen. Allen bevestigden me ze dat het een oude verkleving van het borstvlies was, maar geen van mijn eminente adviseurs kon deze genezen.

En toch was mijn geloof in hen groot genoeg om bergen te verzetten.

Toen de orthodoxe medicijnen niet bleken te helpen, ging ik naar de hydropaten (kwakzalvers werden ze genoemd). Ik heb alle waterbehandelingen meegemaakt, heet en koud en lang, maar ook zij deden mij geen goed. Hete pakkingen en het tegenovergestelde. Koude kompressen, maanden lang gedragen. Ik heb geslapen tussen natte lakens, er kwam geen eind aan het zweten. Turkse en Russische baden, alles liet mijn oude klacht in de toestand waarin hij zich al die tijd had bevonden. De druivenkuur, de brood- en wijnkuur, het deed niets. Noch werd ik geholpen door wat voor dieetwijziging dan ook.

Toen bestudeerde ik echter wat die eigenaardige mensen - homeopaten worden ze genoemd - hadden te zeggen over hun Bryonia alba en de affiniteit daarvan met sereuze vliezen, en ik deed - ja wat deed ik? Beschuldigde ik ze en maakte ik ze uit voor kwakzalvers? Nee, ik kocht wat Bryonia alba, nam het in zoals ze het aanbevalen en in twee weken was mijn borst in orde. Nooit meer heb ik er last van gehad.

Zie hier vriend, mijn tweede reden om homeopaat te worden.

En als ik ooit zal ophouden de goeie ouwe Hahnemann dankbaar te zijn voor zijn Bryonia, mogen dan mijn oude klachten terugkeren om me aan de waarheid van zijn leer te herinneren. Wat u en de rest van de wereld er over denkt, interesseert mij geen biet. Ik spreek goed over de brug die mij naar de overkant bracht.

Wat mij betreft: ik stel maar één eis aan een geneesmethode en dat is dat ze geneest! Want van de oude schone geneeskunde kan ik slechts zeggen:

Wat kan het me schelen hoe mooi ze is, als ze niet mooi voor mij is....."

Casus 3: acute appendicitis

Een casus van Alphons Geukens, homeopatisch arts in België, uit Homeopathic Practice; (enigszins ingekort van videoverslag))

A - Alphons; P = patiënt en MP = moeder van de patiënt

Girl, 10 years old

This is a case for those who don't believe in Homoeopathy and the power of this medicine yet.

It happened during my night duty, about 11.00 p.m. when the mother came with her child.

I examined the child and it was a clear appendicitis, a peritoneal abscess.

A : When did the pain start exactly?

P : When I came home today.

MP : But she always had pain in the abdomen.

A : During the examination the Mac Burneysh point is very sensitive and I felt a hardening.

P : Yesterday evening I felt the pain for the first time.

A : Did you sleep last night?

P : Yes.

A : You didn't have problems?

P : No, not at night.

MP : The night before last night she woke up and she lay in bed the whole morning.

A : Were you at home alone?

P : No, with my sister.

A : Did you sleep alone in your room?

P : Yes

A : What did you drink?

P : Lemonade and water.

A : Cold or warm?

P : Cold.

A : And did you have to vomit?

P : No

A : What about the pain? Is it a stitching pain, or what kind of pain?

P : Yes

(Middel wordt gegeven)

A : I gave you a tablet. What did you feel?

P : Nothing.

A : Do you have more or less pain at the moment?

P : It is exactly the same as before.

A : Do you sleep on your side? Do you always sleep on your right side?

P : Yes, sometimes I sleep on the left side.

A : Do you always have to do something? Does she always have to be busy?

MP : Yes, she is always busy and she reads very much, very much.

We see a rather pale child who is sitting there and hardly moves. At home she lay in bed the whole time and she didn't desire company. Before she had recurrent abdominal pain regularly. I haven't seen this child before and when I asked the mother about the difficulties and the problems at home she said that she was divorced.

A child who suffers from the fact that the father and the mother are separated is 99% which remedy?

Answer : "Natrium muriaticum."

A : Yes, Natrium muriaticum.

These are very sensitive children, who react with abdominal pain or with headache.

She is complaining about stitching pain, is sitting there and does not move only when necessary, only moves the head, only the eyes, has a dry mouth, is pale, has stitching pain and is constitutionally surely Natrium muriaticum, with this appearance and closedness.

It must be a remedy which is complementary to Natrium muriaticum, and this is which remedy?

Answer : "Bryonia."

A : Yes, Bryonia, everybody knows.

A doctor from Holland once said to me that when you give the remedy you can see immediately how the remedy works. That's why I said I will wait until I see something.

A : Can she occupy herself well?

MP : Yes.

A : Are you tired now?

MP : She nearly falls asleep on the chair.

A : Are you tired?

P : Yes.

The remedy is working.

A : Do you still have so much pain?

P : I don't feel any difference.

If a child starts falling asleep, it means that the pain has become less.

Indeed she says that the pain is the same, but if there comes a quietness, a rest inside, then the remedy starts acting.

I will take the temperature, but I don't expect high fever.

Seldom the temperature in dangerous cases of appendicitis is higher than 38/38.5°C.

A : Could you sleep now?

P : Yes.

A : Are you more tired now than before?

P : Yes.

A : The pain is still the same?

P : Yes.

A : As strong as before?

P : Yes.

A : Are there any problems at home?

MP : My friend is at home. A friend of mine is living with me at home.

A : How does she react to this situation?

MP : Not so good.

A Natrum muriaticum problem. Do you see? She has difficulties in keeping her eyes open (quietness for a while).

Now, she fell asleep.

A : Were there any problems or a fight or discussions lately?

MP : No., I just told her that she doesn't have to take it to heart if there is something wrong.

No, in the last weeks there haven't been any discussions.

She was weeping because she had pain.

She doesn't play theatre when she has pain.

A : Does she have fever?

MP : I don't know.

A : Take the temperature.

A : Do you have more pain when driving in a car?

P : Yes, when there is a bump.

A : 37.4 °C.

This is low.

Are you tired?

P : Yes.

A : You could nearly fall asleep.

Is the pain still the same as before?

You just sleep.

She really fell asleep, internal peace.

Follow-up

A : How is the pain?

P : It is just as painful as before.

A : But now she doesn't weep from pain?

MP : Sometimes she still does, sometimes she is complaining, sometimes she is weeping.

She is a person who doesn't complain much.

When she says something then I know that it is real.

A : But she is more thirsty than otherwise?

P : Yes, yes, I'm more thirsty.

A : Before you gave her a painkilling tablet?

MP : Yes.

A : And you also have a dry mouth?

P : Yes.

It is a dangerous situation : will the appendix perforate or not? Do I have to send her to the hospital or not? But I see the action of the remedy and I trust that the remedy will solve the case.

Follow-up (next day)

A : How did it go?

P : Good.

A : Yesterday evening she took the tablet, then she became very sleepy. She didn't have to take the second tablet, I gave her one to take home in case the pain should appear again. And then she fell asleep.

MP : When we came home I told her, "You just go to bed." But she was anxious and she didn't want to be alone, and therefore she lay on the couch until half past eleven. Afterwards I put her to bed, she woke up and she said, "I'm hungry." She drank soup and fell asleep again. She was anxious that I wouldn't be awake on time to wake her up so that we would be here on time.

A : The pain disappeared completely?

P : Yes, only when I walk I still feel something, and when I sneeze; or cough and when I stretched this morning.

A : So while sneezing, coughing and stretching. What kind of pain was it?

P : Again stitching pain.

A : Still a stitching pain while coughing, sneezing and stretching.

Yesterday I clearly felt this hardening. It is difficult to feel it now (while the patient is standing).

Lie down on the examination table.

Now, she can do it herself, you don't have to help her anymore.

Yesterday it was very, very painful. Do you still feel anything?

P : Yes, I still feel something.

A : I can still feel the hardening a little bit

Do you see what you can prevent, an operation and a lot of suffering of the child.

Vragen en opdrachten

Materia medica

1. Beschrijf het mentaal-emotionele beeld van Bryonia.
2. Wat wordt bedoeld met: Bryonia werkt trager dan Belladonna?
3. Noem eens een viertal Bryonia-ontstekingen waarbij de sereuze vliezen zijn aangetast?

Repertorium

4. Probeer de volgende rubrieken in je repertorium op te zoeken:
  - a. Algemene zwakte door beweging
  - b. Hekel aan beweging
  - c. Pijn in de hals door beweging
  - d. Duizeligheid bij beweging
  - e. Klachten na minachting
  - f. Idee dat hij arm is
  - g. Zorgen over de toekomst
  - h. Droomt over zijn werk
  - i. Wil niet praten, zwijgzaam
  - j. Wil nietgestoord worden
  - k. Workaholic

Integratie

5. Wat wordt bedoeld met: Bryonia werkt trager dan Belladonna?
- 6.

Probeer eens het verband aan te geven tussen predispositie, causa, waanidee en compensatie?

7. Noem eens een verschil tussen een ziek Bryoniakindje en een ziek Chamomillakindje?
8. Lijkt het je verantwoord het meisje in casus 3 te behandelen? Wat was het argument voor Alphons Geukens om haar niet door te sturen naar het ziekenhuis?

Speciemen